

BIJZONDERE UILENBALLEN UIT MEIJENDEL

Onlangs een bijzondere partij uilenballen ontvangen van de kerkuil uit Meijendel via Dunea. Bijzonder omdat er (naar mijn weten) nergens in het duingebied kerkuilen broeden waarvan het aannemelijk is dat zij hun voedsel uitsluitend in het duingebied vergaren (de actieradius van anderhalve km rond de nestplaats ligt geheel in het duin). En bijzonder omdat er daardoor wat nieuwe soorten aan het 5000-soorten project van de Hollandse duinen zijn toegevoegd.

Tot nu toe heb ik 340 kleine zoogdieren verdeeld over acht soorten kunnen determineren. De uitkomsten zijn best verrassend. Zo bestaat de helft van de partij uit huisspitsmuizen (50%) tegenover slechts 6 gewone bosspitsmuizen (2%!). De bosmuis is een goed tweede (28%) en de rosse woelmuis de derde op rij een met een ongewoon hoog aandeel van ruim 12%. Van de veldmuis werd slechts een percentage van 8% aangetroffen. Andere soorten in kleine aantallen waren dwergspitsmuis, huismuis en dwergmuis.

Er is ongetwijfeld een relatie tussen het tegenwoordig zo schaarse voorkomen van veldmuis-jagers als torenvalk en ransuil in het duingebied en het lage percentage veldmuizen in de uilenballen. Andere factoren zullen ook een rol spelen zoals de komst andere predators en de verbossing en verstruiking op langere termijn. Nu nog verder op zoek naar de waterspitsmuis, de enige soort die ik nog mis in deze partij en voor het 5000-soorten project.

Op zoek naar de waterspitsmuis 2

Na drie grote partijen kerkuilen ballen is het uiteindelijk, op de laatste dagen van 2018, gelukt de aanwezigheid van de waterspitsmuis in de Hollandse duinen vast te stellen ! Dat viel niet mee, want er waren drie grote partijen voor nodig met meer dan 3000 prooidieren. Uiteindelijk ging het om drie exemplaren. Hiermee kan de zoogdierenlijst van het 5000 soorten project van de Hollandse Duinen succesvol worden afgesloten.

De waterspitsmuis werd in een van de drie locaties aangetroffen waar uilenballen werden geraapt. Niet zo ver van het moerasgebiedje in Lentevreugd, waar de soort in 2016 sinds lange tijd werd gevangen. Langer geleden werd de soort ook gevangen in de moerasjes bij Boerendel, die (helaas) zijn opgegeven om de dynamiek in het duin weer een kans te geven. Uit de braakbalanalyses blijkt evengoed wel dat de soort uiterst schaars is. Hetzelfde geldt voor de dwergmuis, waarvan ook slechts drie schedelresten zijn aangetroffen. Wellicht een reden om helofietrijke vochtige duinvalleien en kleine moerasjes meer kans te geven in het duingebied.

Bijdrage van Kees Mostert

Door de uilenballen van de kerkuil is het mogelijk een goed beeld te krijgen van de kleine zoogdieren in het duingebied

Een vangst van een jonge waterspitsmuis in 2016 in Lentevreugd, nadat er al vele jaren geen meldingen meer waren van deze moeilijk vast te stellen soort

Waterspitsmuis in zijn biotoop

De vochtige delen en moerasjes in Lentevreugd is een goed leefgebied voor deze soort

De bosmuis betrapt in een bunker

De rosse woelmuis is opvallend talrijk met 12%

De veldmuis nog slechts met 8%. Deze soort kwam vroeger veel algemener voor in het duingebied

Een van de nieuwe soorten voor het 5000-soorten jaar, de dwergspitsmuis

Het duingebied bij Meijndel, onderdeel van de Hollandse duinen

Nog slechts 2% gewone bosspitsmuizen in de kerkuil partij.

Vangst van een huisspitsmuis in een life-trap. Ruim 50% van de partij bestaat uit deze nieuwkomer.